

Nro. 20.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Martziusnak 10-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

*Okosodik a' világ, nagyobb tökéletességre mennek
a' mesterségek.*

Egy közönséges levélből azt olvassuk, hogy egy születésére nézve *Schlésiai* fi, és igen nagy Mechanikus, hat esztendeig dolgozván az örökké mozgó Maschinának (*Perpetuum Mobile*) fel-találásán, a' mellynek fel-találásával, miolta a' világ van, senki se ditsekedhetett, ő a' közelebb múlt esztendőnek végével, azon munkáját tökéletességre vitte, melly Maschináját egy szóbába bé-zárván, és a' szóbába bé-menő minden helyeket bé-petsételvén, 6 hetekig tartatotta benne, és a' rajta tett probát szerentsésen ki-állotta. Ezen Maschina, a' magasságára, és a' hosszúságára

nézve mintegy 6, szélességére nézve pedig 3 lábnyi, a' mellynek alkotása, a' benne lévő oszlopaktól ékesítettve, az épületet igen gyönyörűsége tette. Az örökké mozgóságot a' Maschinában egy vizi malom okozza; az épület fedelén egy ütő óra, felette pedig, mintegy 2 singnyire fel-szökő vizi mesterség vagyon. Ezen Maschina fel-találója, ezen tsudára igazán méltó munkáját, nem akarja még most a' világ előtt közönségesse tenni, hanem minthogy ő igen derék fejű ember, a' malmok, fonó Maschinák, órák, szökő kutak, 's más egyéb vizi mesterségekben lévő hijjánosságok fel-fedezése által, kívánja a' világgal azt meg-ismértetni, hogy melly nagy mester ember legyen ő. —

B é t s.

A' közelebb múlt vasárnapon, a' Felséges asszonyunk beteg ágyból való ki-jövedele innepe napja tartottatott-fel nagy solennitással. — A' III-dik *Augustus* Lengyel Országi, és Saxóniai választó Fejedejem, és az Austriai Ertzhertzeg asszony leányának, *Mária Anna Sofiának*, a' *Bavária* özvegy választó Fejedelelemnének, Febr. 17-kén, *Monachiumban* történt meg-halálózásáért, a' Felséges Udvar, ezen hónapnak 7-kén, 3 hétig viselő gyász ruhát vett-fel magára.

Feldmarschal Gróf *Wurmser* tegnap előtt dél után érkezett-meg *Bétsbe*, a' kinek szállása, a' városban benn a' Franciskanusok piattzán van.

Német Ország.

A' *Rénus* alsó mellyékin ismét mozgásba eredtenek a' dolgok, és a' Frantziák magok viselete, gondolkodásra való alkalmatosságot ad, minthogy az ő plánumok szerént, rövid idő alatt munkához fognak kezdeni, a' mint azt, az ő készületeik is mutatják. — A' *Koloniából* vett levelek úgy hirtelik, hogy *Düffzeldorfnál* mindenek indulolag készen vagynak, és hogy onnan egy kemény colonné a' *Sieg* vize felé akarna nyomúlni, a' melly

idő alatt egymás colonne, *Neuwidnél* a' *Rénuson* keresztül menne. — A' *Koloniában* benn, és körüllette lévő helységekben fekvő katonaságnak mozgásai is, hasonlóképpen határozattanak meg, és csak arra várakoznak, míg magokat öltöző ruhákkal ki-állithatják, mindazonáltal míg a' *Sámbre* és *Máás* vizei mellett lévő táborok Kommandánsa *Gen. Hoche* oda meg nem érkezik, addig semmi leg kissebb ellenséges tselekedetekkel nem fognak élni. — A' Császáriak a' *Lánus* és a' *Sieg* vizei mellett, nem különben *Dillenburgnál* is keményen kezdték magokat bé-sántzolni. — A' *Kallenberg Wisbadennél* feküdt bataillonja, a' mint azt a' *Máintzi* Febr. 26-kán irt levelek hirtelik, a' *Lánus* vize felé vette a' maga útját. — A' *Frantzia* Directorium azt határozta meg, hogy a' tábortól szabadsággal el-botsátott katonák, *Martziusnak* 21-kéig, a' magok corpussaiknál mind megjelenjenek, ezen hirrététel akaráván a' *Publikum* szemet bé-kötni, hogyha a' jelenvaló háború folytatására több új katonákat nem vennének is fel, még is azt egész erővel folytathatják. A' *Máintzi* levelek is azt hirtelik, hogy *Generál Scherer*, a' ki egy darab ideig *Olasz Országba* kommandirozott vala, a' *Rénus* mellyeki ármádiánál lévő lovasság inspectióját kezéhez vette volna. —

A' *Wetzlári* Német Birodalombéli Kamara törvényt tévő Szék, a' neutralításra való nézve, a' *Prussziai* Király Ő Felségéhez Jan. 21-kén egy igen nevezeses irást küldett, a' mellyben ezen fő törvényt tévő Szék, Ő Felségének, a' *Frantzia* végre hajtó Directoriumnál, a' *Frantzia* Commissariusok által a' Német Birodalombéli Kamarától *Contributióban* fizetni kívánt 20000 livrakerért való közben vetésének leg jobb ki-menetelét megköszönte, és egyfzersmind Ő Felségét azon kérte, hogy a' maga *Párisba* lévő követe által, a' *Frantzia* Directorium előtt azt munkálodja ki, hogy nemcsak a' Német Birodalombéli Kamara törvényt tévő Szék, hanem annak lak helye is *Wetzlár*,

a' mint azt *Károly* Hertzeg is, a' közelebb múlt esztendőben, Máj. 20-kán költ Notájában megengedte, a' Frantzia Directorium résziről is, a' leg szorossabban való neutralitásban tartottassék, a' mellynek meg-nyerése végett, a' meg-nevezett Collegium, Jan. 21-kén a' Frantzia Directorium-hoz is hasonló irást küldett, ezen kérés mellett: Hogy a' Frantzia igazgatást folytató főbb személyeknek. olyan parantsolatot adjon-ki, hogy a' neutralitás meg nem sértésére, mint szintén 1674-ben, és 1759-ben, leg ki-nyiltabb szemekkel vigyázzanak.

Strafsburgból Febr. 18-kán. Generál *Scherer* itten vagyon. Itten vagyon Gen. *Pischegrü* is, de tsak úgy, mintegy privátus személj. — A' Frantziák *Hünningennél* is, de nevezetesebben *Hünningenen* alóll, *Neudorfnál*, a' magokat óltalmazó sántzokan, éjjel nappal dolgoznak, mellyből mit le-hessen magyarázni, azt még tudni nem lehet.

Batáviai Respublika.

Hágából Febr. 21-kén. Hogy a' Constitutzió, az ő meg-erősítettése végett, a' közelebb jövő Május 1 ső napjával, a' nép eleibe terjesztettesék, a' már végképpen meg-határozottat. — A' Provincialis Administratzióra való nézve, *Hollandia* tartományában tartott öfzve gyűllésnek, a' lett a' *Resultatuma*, hogy azon Administratió formája meg fog ugyan még most is maradni, de a' tagjainak meg-kelletik változtattatni; és minthogy még semmi Constitutió nintsen *sanctionalva*, meg-erössítve, tehát hogy a' még tsak egy esztendeig tartattattassék-meg. Annakokáért a' közelebb jövő Martziusnak elein, a' végett fognak közönséges öfzve gyűllések tartottattatni, hogy azokon, azon választó személyek neveztessenek-ki, a' kik az 55 számból álló Provincialis Administratzió tagjait fogják ki-választani.

A' fennebb meg-nevezett levélből olvassuk azt is, hogy *Frieszlandiában* a' nyugodalom, a' tsendesség ismét helyre állitatott légyen, ámbár

imitt amott még némelly személyek arestaltattas-
 sanak is. — *Cliviában* Febr. 12-kén, a' Királyi pa-
 rantsolat tartása szerént, a' *Lajos* Hertzeg meg-
 halálozására való nézve, annak rendi szerént ha-
 rangoztanak, mellyet leg elébb nem akartanak
 a' Frantziák meg-engedni. — Hogy *Düffzeldorf* a'
 neutralitas linéájába belé fogé esni, a' mint azt
 még mind erőssittik, arra még a' következő
 idő tanitt-meg. — A' *Frieszlandiai* nyughatatlan-
 sága felöll a' népnek, némellyek úgy vélekedte-
 nek, hogy abba a' *Párisi* öfzve eskütteknek nem-
 tsak az hogy részek lett hanem még e' felett,
 azon néppel egyet értőleg is lettenek vólna, de
 annak valósága iránt, még semmi bizonyosság
 világosságra nem jött. — A' *Rotterdami* Munici-
 palitas és Polgárság között is nem a' leg jobb
Harmonia vagyon. — *Amsterdamban*, némelly eléb-
 beni hivatalyokat önként le tett Pápok, titkos
 gyülléseket kezdvén tartani, azt a' közönség ta-
 náttsa meg-sajditotta, és 1000 R. forintokat ígért
 jutalamúl annak, a' ki azon titkos öfzve gyüllés
 felöll, bővebb tudósittást fog adni.

Austriai Belgium.

A' *Genti* Augustinianusok a' magok vólt klas-
 tromjokat és templomjokat, a' kotya vetyén meg-
 vásárolván, és magokra világi öltözö ruhákat vé-
 vén fel, előbbeni vólt klastromjokba meg-marad-
 tanak, és a' templomjokban Isteni szolgálatot tet-
 tenek; mellyet a' Frantzia előlljárok meg-értvén,
 azonnal olyan parantsolatot adtanak-ki, hogy a'
 templomat bé-zárják, mivel a' kotya vetye fel-
 tételei között az is benne vólt, hogy azon épü-
 letek le-rontattassanak, melly szerént a' Szent
 Atyák magok kényszerittetnek klastromjaikat le-
 rontattatni.

A' Febr. 19-kén irt *Brüsszeli* levelek szerént,
 mind a' ferjfi, mind az asszonyi nemen lévő azon
 szerzetesek, a' kik a' *Bont*, territorialis assigna-
 tiót eleintén el-venni nem akarták, minthogy a'
 magok élelmekre más egyéb fundust nem találta-

nak, már most a' tiztség előtt annak meg-nyerése végett instálnak, a' mellyet nékiek annyival könnyebben meg-adnak, hogy már most abból is sok pro Centot vesztenek-el.

Nagy Britannia.

Essequibo, Demerary és Berbice nevezetű Angliai Coloniáknak olyan parantsolat adattatott-ki, hogy ennekutánna, minden productumok, termeszések és provisiók, tsak az Angliai hajókon vitetessenek oda, 's hozattattassanak ki onnan.

A' közelebb ment kurirban említett *Claviere* nevezetű ember történetét, egy Angliai levél ekképpen adja-elé: Hogy ezen *Clavier*, az ennek-előtte vólt Frantzia Minister *Clavier* attyafia, nem régiben *Londonba* érkezvén, a' Parlamentumnak egy nevezetes tagja által azt vitte véghez, hogy ő *Londonban* egy darab ideig úgy tartatott, mint akármelley nevezetes Status követje, ki is a' Parlamentum azon tagjának, egy olyan irást adott által, a' melly azon fel-tételeket foglalta magában, a' mellyek alatt a' Frantzia Directorium, a' közönséges békesség meg-kötésére, a' maga hajlandóságát ki-nyilatkoztatta, melly fel-tételek között ezek vóltanak a' nevezetesebbek. 1) Hogy az *Austriai Belgium*, senkitől nem függőnek lenni meg ismértetvén, a' Respublikai Országlás formája alatt lehessen. 2) Az Olasz Országban el-foglalt minden helységek, a' Császár Ő Felségének visszá adattatnak, az *Austriai Belgiumért* pedig, *Bonifatióba, Bavaria* fog Ő Felségének adattatni. — 3) A' *Rénus* mellyéki leg nevezetesebb Provinziak, a' Pruffzus Király birtokába esnek. — A' Frantziáknak napkeleti is gyugoti *Indiában* vólt minden birtokaikat visszá fogja engedni Anglia, és a' Frantzia Respublikának költsönbe 8 millió font sterlinget fog adni, a' mig pedig ezen 8 millió font sterlinget, a' Frantzia Respublika visszáfizetné, mind addig, Jó Reménység foka, *Trincomalé* és a' Hollandusoktól el-foglalt minden más egyéb helységek, az Angliai Udvar kezénél maradjanak zálogba.

A' több artikulusok, a' Helytartó kára ki-
potolását, és más olyan fel-tételeket foglaltanak
magokban, a' mellyek nem igen fontosok vólta-
nak. — A' *Claviere* ezen irását egynéhány napo-
kig a' kezinel tartván a' Parlamentum tagja, vég-
tére *Claviere* az arra való feleletet, és a' Ő Fel-
sége Ministerével való tractatust kezdette sürget-
ni; ezen idő alatt pedig az Igazgató Szék az ő
szavait mind fontolóra vévén, elegendő okot
talált lenni annak el-hivésére, hogy *Claviere* nem
a' Fr. Directorium tellyes hatalommal biró kö-
vetje, hanem tsak plánumokat koholó fabrikans,
és ezért parantsoltatott meg néki, hogy 48 órák
alatt Angliából ki-takorodjék, ki is a' parantso-
latnak engedelmeskedni jobbnak tartván, *Lon-
donból Hámburgba* ment. — A' *Bahama* szigete
Gubernatorává Gen. *Forbes* neveztetett-ki. — Az
Angliai, Skotziai és minden más helységekben
kikötő helyeknél lévő Generáloknak Instructió
adattatott az iránt, hogyha az ellenség valamelly
proba tétel végett feléjjeik találna menni, azon
történetben mi tévők légyenek. — *Granvillenél* és
Cherbourgnál 20,000 emberekből álló truppokat
gyujtötte nek öfzve a' Frantziák.

Dánia.

Koppenhágából Febr. 14-kén. Hogy a' követ-
kezendő tavaszra, egy 4 linéa hajókból, és egy-
néhány fregattákból álló kised eskadre ki-állit-
tatván, a' magát a' Svékusnak ugyan akkora nagy-
ságú eskadréjával egyesittse, tökéletesen meg-ha-
tározatott.

A' *Tripolissal* való békességnek mentől ha-
marább való helyre állittása végett, a' *Dániai*
Igazgató Szék mind a' Portával, az ottan lévő
Dániai Agense Bátor *Hübsch* által, mind pedig a'
Nápolyi Királyál, a' ki hasonlóképpen abban fog-
lalatoskodik. hogy *Tripolissal* hadat viseljen, az
oda való követje Kamarás Úr *Bourke* által tracta-
tust fog tartattatni, még pedig olyan formálag,
hogyha a' Porta közbenjárása haszontalan találna

lenni, abban a' történetben a' *Nápolyi* Király Dániának egyesült erejével nyúljon a' dologhoz, a' minthogy a' békesség kötése meg-probálása ideje alatt is, a' közép tengerre ki-rendelt fregatták, útjoknak fognak eredni, olyan parantsolatot vévén a' *Dániai* garnisonban lévő egy kommandó, hogy az említett fregattákra való bé-szállásra, minden szempillantotban készen tartsa magát.

Egy a' *Dániai* uralkodás alatt élő polgárnak, hazafiúi és emberiséggel tellyes tselekedete, hogy az E. Olvasok előtt közönségessé tettettetésék, az annyival is inkább meg-érdemli, hogy nevezetesen a' mostani időben, az ő jól tévő tselekedetéhez hasonló történetet igen ritkán lehet hallani avagy olvasni. — Ezen jó hazafiú, és ember társát nem morálizálással, hanem tselekedetével szerető polgár, *Zeise* nevezetű kereskedő, ki is *Altonában* 10000 Spec. Imperiumi tallért, a' szegény özvegyek, és az ő hazája városbeli más egyéb szükölködők fel-segittetésekre, a' Királyi kassában olyan fel-tétel alatt tett-bé, hogy annak elztendőnként jövőendő interesse, tsupan tsak a' fennebb említett tzelra fordittattassék, és a' tőke pénz, 4 p. Cent. interes fizetése mellett, felmondhatatlanul a' kassába maradjon.

Spanyól Ország.

A' Nov. 19-kén költ *Madritti* levelek szerént, a' Királyné Ő Felsege el-végezte magában, hogy az egészségére való nézve a' *Valenzai* feredőre utazzék-el, mellynek ha elegendő hafznát nem fogná tapasztalni, a' Király Ő Felségétől követtetvén, *Kataloniába Caldes* felé útozzék-el.

A' *Mexikóba* ki rendeltetett Vice Király *Don Aranza*, Nov. 15 kén indúlt-el *Madritból Kadix* felé, holott az ő hajóval való el-menetelére, mindenek készen várakoztanak. — A' *Portugallia* szélin fekvő fegyveres 60,000 emberek, még mindtsendességben vagynak.

Azon *Monarcha* nevezetű hadakozó hajó, a' melly *Vera-Cruzból* a' Király számára 4,409,000

piástereket, a' privatus emberek számára pedig, holmi drága portékákon kívül, 993,630 piástereket hozott magával, Nov. 4-kén érkezett-meg a' *Kadixi* kikötő helybe, melly is *Vera-Cruzból* Aug. 19 kén jött-el, a' mikoron, az Angliával való dishármonia hire, oda még meg nem érkezett-vala. Ezen hajót annakutánna eleget kergették az Anglusok, hogy valamiképpen el-tsiphessék, de a' rajta lévőeknek vigyázóságokból, minden utánna való leselkedéseket el-került. — A' Spanyólok Amériikai birtokaikból is két fregatták és egy brigantine, igen sok pénzel és drága portékákkal meg-terheltetve Nov. 11-kén érkeztenek-meg a' *Kadixi* kikötő helybe, a' honnan Januar. 11-kén vett tudósittások azt hirlelik, hogy ottan az egész Decemberben igen kemény szélek jártanak, a' mellyek azon kikötő hely beli hajókban nem kevés kárt okoztanak. E' mellett kemény esözések is járván, a' *Guadalquivir* vizének kiárodást okoztanak, a' melly *Sevillienbe Andalusziában* nagy pusztittásokat vitt véghez, sok hidákat, malmokat, és házokat szaggatván-el. — A' *Gibráltári* kikötő helyben is, azon kemény szélek, az Angliai hajókban sok kárt tette nek.

Orosz Birodalom.

A' mint a' *Warschawi* levelek hirlelik, a' Lengyel Országi vólt Király *Stanislaus Augustus*, *St. Pétersburgba* való menetele, Febr. 15-kére határoztatott vala meg, a' kinek uti költségére a' *Muszka Császár* 20,000 aranyokat assignált, és a' nek bágásiáji előre való el-vitelére 300 lovak és utánna való szekerek rendeltettenek-ki. — *Mieltauban* úgy hirlelik, hogy a' *Kurlandiai* Hertzegség *Stanislaus Augustus* Király számára rendeltett vólna ki, a' kinek hónaponként fizetni meghatároztatott 15,000 forintokból álló asztali pénze, még eddig minden fogyatkozáson kívül kifizettetett, és a' kinek lak helyéül, *Pétersburgban* két paloták készítettettek-ki. — Ezen Király a' maga drága portékáit, mind a' szolgai által pakoltatta, rakatta el az útra, a' maga titkos Ar.

chivumának, kézi irásának, és egyéb pappirossainak el-rakását pedig senkire se bizta, hanem azokat maga rakta-el. — Ezen Király felől úgy hirtetik, hogy a' Lengyel Országi Status történeteit, hiteles irásokkal meg-bizonyítva ki-fogja dolgozni, mellynek tsak a' maga halála után való ki-nyomtatása iránt tészen rendelést.

A' Pétersburgban lévő Szárdiniai dolgokat folytató követtségéli Tanátsos *Bossinak*, valamely folytatott leveledzéséért az adattatott értésére, hogy *Pétersburgból* mennyen-el. — A' Frantzia Emigránsokkal a' mostani Muzka Császár úgy bánik, hogy valakik magokat táalentumaik, és jó magok viseletek által ismértesekké tették, azokat a' maga szolgálatjába bé-vélzi, ellenben pedig azoknak, a' kiknek magok viselete, nem a' leg jobbak közül való vólt, olyan parantsolatot adattott-ki, hogy az Országából takarodjanak-el.

Frantzia Ország.

A' Frantzia Directorium, *Viktor, Joubert, Serrurier*, 's több más Olasz Országi Generálok-nak is, az Olasz Országban vett győzedelmeiken való örömét, egy továbbrá is szerentsét kívánó levele által fejezte-ki, és a' többek között Gen. *Viktornak* azt adta értésére; hogy az ő maga viseletével, a' Fr. Directorium tökéletesen meg-vagyon elégedve, egyfzersmind pedig azt is ajánlotta nékie, hogy a' tábornál leg keményebb hadi fenyittéket tartson. — Az 500 személyekből álló Tanáts, a' nyomtatás által esendő vétkekre nézve, Febr. 15-kén azt végzette, hogyha valaki a' maga irásában valakit olyan vétkekkel talál vádolni, a' mellyre halál vagyon tétettetve, nem találtatván igaznak a' vadja, azért a' vádoló 4 hónapi tömlötzre vettettessék, a' ki pedig a' maga írása által, a' népet fel-lázzasztani szándékozik, és arra a' nép fél is támad, vagyha a' fel-támodásban személyesen is részes lészzen, az eddig való törvény szerént halállal büntettessék-meg; hogyha pedig az ő írása, a' népet a' fel-támodásra réá

nem vihette volna, abban a' történetben egy elz-
tendei fogságra vettették.

A' *Párisi* végre hajtó hatalom Commissa-
riussa az iránt tett jelentést: Hogy egy Pap, a'
maga megyéiben a' munkás népet a' predikációja
halgatására erőltetvén, a' többek között ezt mon-
dotta: El-jött már atyám fiai az az idő, a' melly-
ben azok, a' kik a' vallás és a' Király barátjai,
diadalmoskodni fognak. Azok a' gonosztévők, a'
kik XVI-dik *Lajost* halálra kár hoztatni mérészel-
vén, a' népet el-pusztítani igyekeztenek, a' ma-
gok gonosz tselekedetekért végre meg-fognak bün-
tettetni. — Erre a' határozott-meg, hogy egy
követtség által a' Directorium az iránt kérdeztes-
sék-meg, hogy ezen papot a' törvény szerént mi
móddal kellenék meg-büntetni, ennek meg-hatá-
rozására más nap rendeltetett. — *Dubreuil* pedig,
a' ki a' Commissió nevibe ez iránt jelentést tett
erre azt mondotta: Hogy a' Commissió mind-
azon igyekezett, hogy az Isteni tisztelet szabad-
sága, az Országbeli tsendességgel is meg-egyez-
zék. — A' vallás pedig a' Statusban úgy annyira
szükséges, hogy a' nélkül a' Status fenn nem ál-
hat. — *Róma* is abban az időben pusztúlt-el, mi-
kor a' vallás systémáját meg kezdték vetni. —
Ezután az órator a' Commissiónak azt a' decre-
tumát olvasta-fel, a' melly tulajdonképpen eze-
ket foglalja magában:

1) Hogy az eddig elé azért fogattatott-el pa-
pok, hogy ők a' törvénytől ki-szabott mód sze-
rént meg nem akartanak esküdni, szabadon bo-
tsáttassanak. 2) Arra vitetnessenek, hogy a' ma-
gok Municipalitassoknál meg-jelenvén, a' Respub-
likai Orzáglás formáját ismérjék-meg, és hogy
a' Status törvényneinek engedelmeskedni fognak,
az iránt a' törvénytől ki-szabott mód szerént es-
küdjének-meg. 3) A' kik pedig, az ő betegségek
vagy más egyéb okaik miatt meg nem jelenhet-
nek, azoknak magok meniségeket a' Notarius
jegyezze-fel. 4) Azon helységeekben, a' hol nin-
tssen Municipalitas, a' *Centralis Bureaux* tagjai

előtt esküdjének-meg. 5) A' ki-rendelt esküvés formája, semmiben is meg ne változtattassék. — 6) A' kik ezen esküvés módja szerént, meg-esküdni nem akarnak, a' Respublika földiről, egy hónap alatt mennyenek-ki, de azért a' jószágok ne confiscaltassanak. 7) A' kik pedig közüllök, ezen időn túl, a' Respublika földin fognak megtaláltatni, azok a' magok idejekhez képest, vagy örökös rabságba tétetessenek, vagy pedig számkivetésbe küldetessenek. 8) A' ki közönséges Isteni tiszteletet akar tenni, azon akarattyát, azon tisztségnél jelentse-meg, a' hol az esküvésit letette. 9) A' ki ezt tselekedni el-múlatja, úgy büntetessék-meg, mint szintén azok, a' kik meg-esküdni nem akartanak, és e' felett, 1000 livrákat fizessen. 10) Azok a' törvények, a' mellyek ezekkel ellenkeznének, mind töröltessenek-el. — Erre nagy lárma támodván, végtére a' határoztatott-meg, hogy mind ezen fel-adás, mind pedig a' réájja tejendő tudósittás nyomtattassék-ki.

Tyrolisból.

Brixenből Febr. 22-kén. A' *Kárinthiai* és *Kárnioi* hiteles tudósittások szerént, a' Császári tábor ottan olyan keményen meg-erössedett, hogy miatta, a' Frantziák tellyességgel elébb nem nyomúlhatnak.

Botzenből Febr. 19-kén. Ide tegnap az a' hír érkezett, hogy a' Frantziák a' magok ágyújokat *Trientből* ismét vissza felé kezdték takarítani; és hogy a' *Károly* Hertzeg ármádiája 40000 emberekből áll, a' melly *Görtzből* fel-szedvén a' sátorfát, *Pántoffelen* keresztül marsirozott. Hogy ezen sereg az újság írásra nem sokára materiát fog adni, azt gondolni lehet. — *Tyrolisba* még maig is mind gyűlnek a' Cs. Királyi seregek. — *Kloster-Seeben* meg-kezdett erössítettetni, a' városan kívül pedig kemény sántzok hányattatván, ágyúkkal rakattattanak-meg. — Febr. 12-kén a' haza óltalmazása végett egy Proclamatiót adván-ki a' Cs. K. Udvari Commissarius Gen. *Lehrbach*,

az egész *Tyrolis* újj szívet bátorságot vett magának, és a' haza óltalmazására, a' nép minden felől újjolag öszve kezdett gyűlni.

Sklávonía.

O Graditskából Febr. 11-kén azt írják, hogy ottan Febr. 11-kén dél utáni egyet fél órakor igen könnyen észre vehető föld indulást vettenek észre. Minekelötte pedig a' föld indulás lett volna, egy olyan mély ropogást hallottanak, mint-ha messzire valamelly ágyút sütettének volna el. Ezen föld indulást *Bosniában Bányalukában* keményebb mértékben tapasztalták.

A' *Possega* Vármegyei rekrutirozás, újj katonák szedése igen keményen foly, a' melly annyival is inkább nevezetes, hogy az, minden erőltetésen kívül mégyen véghez, mivel a' kit katonának tenni el-szántanak, tsak azon akaratot adják néki tudtára, ö azonnal elé áll, hogy a' legjobb Királyért a' maga életét fel-áldozza. — *Sáros* Vármegyében is vége vagyon immár a' katonák szedésének, holott egy falusi birónak az a' beszédje, mellyet akkor tett, mikor a' Fő Biró azt adta volna néki tudtára, hogy hány legényt kell katonának adni, meg-jegyzésre méltó, ki is ekképpen szollott:

„Tekintetes Fő Biró Úr! Minket, és a' mi fiainkat, a' fegyver fogásra kényszeríteni éppen szükségtelen dolog, minthogy mi, mint a' mi Királyunknak hiv alatta valói, és a' Hazának lakossai, mindenkör készek vagyunk a' mi jó Királyunkért és Hazánkért rakással fegyvert fogni. Minthogy pedig ezen alkalmatossággal, olyan férjfiakra vagyon szükségünk, a' kik minket a' győzedelemre, és az örökké meg-maradandó jó hir nyerésére vezessenek, tehát az Urak kötelessége az, hogy mint a' mi Elölljáróink, és olyan férjfiak, a' kiket mi tökéletesen szeretünk, és a' kikbe minden reménységünket helyheztetjük, nekünk jó példát adván, oda vezessenek minket, a' hol a' tilztesség és örökké

„fenn maradandó hir borostyán koszorúját el-
 „nyerhetjük, most pedig a' katonáknak való if-
 „jak adások iránt adott parantsolatjokat a' Te-
 „kintetes Uraknak tellyesíteni készek vagyunk.”
 A' *Bartfeldi* Magistratualis Tanács Urak közül
 egyiknek 3 fija lévén, és a' Császári Királyi Bi-
 rodalmoknak vezedelemben forgó állapotjokat
 fontolóra vévén, a' Királyához való szeretetéből,
 mind a' hármat a' Status szolgálatjára ajánlotta,
 és katonáknak tette őket, melly tselekedete által
 a' maga nevét örökös emlékezetre méltová akar-
 ta tenni. —

Elegyes Tudósittások.

Német Országban a' marha dögi a' télen által-
 igen nagy mértékben uralkodott. — A' *Páristól*
 fogva *Landauig* szolgáló Telegrafuson még mind
 keményen dolgoznak.

A' *Condé* Hertzeg seregéről a' *Rénus* felső
 mellyékiről azt írják, hogy ámbár sokat szenved-
 dett legyen is azon sereg, de még is minthogy
 az újj katonáknak oda való érkezések által min-
 den napon erőssítették, már is szintén olyan ke-
 ményé tétett, mint a' millyenbe a' közelebb
 esztendei *Campagneban* vólt, sőt a' lovassága szá-
 ma, a' tavajnál még sokkal nagyobb, és a' lovag-
 lásban inkább gyakorlottabb.

A' XVIII-dik *Lajos*, *Condé* Hertzeghez a' kö-
 zelebb múlt Jan. 5-kén *Blankenburgból* ezen leve-
 let küldette vala:

„Edes kedves Bátyám! Hogy az én tábo-
 „romba lévő vitézeimnek Héroshoz illendő to-
 „vábbi tselekedetekben részt vehessek, ezen le-
 „hetetlenséget tsak az által kívánom ki-potolni,
 „hogy az azokkal való tökéletes meg-elégedése-
 „met, az én kegyelmem bizonyos jelei által fo-
 „gom ki-nyilatkoztatni, mellyet Bátyám Uram
 „által akarok ezennél nékiek értesekre adattatni.
 „Ezen ármádiának vitézsége, az ellenségén olyan
 „győzedelmet vett, a' melly az ellenséghez is
 „illő lett volna, hogyha ő nemesebb tzellú do-

„ Iog iránt hadakozott vólna. — De még ennél
 „ is sokkal többet tselekedett azon tábor nemes
 „ és nagy szivü gondolkozásának módja, mint-
 „ hogy ő azon gyűlölségen is diadalmat vett, a'
 „ mellyet a' leg tekervényesebb tsalárdság is oly-
 „ lyan hofszú idő alatt igyekezett eleveníteni.
 „ Mellyhez képest, én úgy is mint Király, is úgy
 „ is mint atya, hasonló háládatossággal tarto-
 „ zom, a' mellyet mind a' Generálok, mind min-
 „ nyájan a' tisztek, mind a' memes emberek, mind
 „ pedig a' katonák közönségessen töllem egy aránt
 „ meg-érdemlenek, a' kik közül mindeniknek, oh
 „ melly örömet ki-fejezném azon gondolataimat,
 „ a' mellyeket magambam tsak erezhetek! De az
 „ ebbéli kívánságomat nem másképpen, hanem
 „ tsak a' kegyelmedhez való folyamodásommal
 „ tellyesithetem. — Kegyelmed azon tábornak
 „ nemtsak fő vezére, hanem egyfzersmind követ-
 „ ni való példája, mustrája is. — Én azért a' ma-
 „ gam érzékenységtiuek ki fejezésekre, kegyel-
 „ mednél jobb tolmátsot nem válásthattam, se
 „ pedig ennél, a' kegyelmedhez való bárattágom-
 „ nak bizonyosobb jelet nem mutathattam vólna,
 „ a' mellyel, a' mind kegyelmed is tudja vagyok
 „ az én kedves Bátyám *Lajossa*.

Az *Artésiai* Gróf, *Edimburgból*, Hertzeg *Con-*
déhoz, az ide alább meg-irt foglalatu levelet kül-
 dette vala:

„ Sokkal jobban tudja azt kegyelmed kedves
 „ Bátyám Uram, mintsem mások, hogy valaki a'
 „ maga kötelességének eleget tézzen, az a' maga
 „ fáradságos áldozatjának jutalmát, a' maga vi-
 „ seletében is fel-találja; én pedig arról tézsek
 „ kegyelmed előtt vallást, hogy a' Junius utólsó
 „ napjától fogva engemet azért kinzó fájdalmak,
 „ hogy én semmit se tselekedhetem, olyan szo-
 „ morú környüállásokba helyheztettének, hogy
 „ én azok miatt, sem a' veszedelemben, sem az
 „ igyekezetben, sem pedig a' kegyelmed meg nem
 „ rettenő fegyvert viselő társainak hirekben részt
 „ nem vehetek. — Légyen azért leg alább kegyel-

„med az én tolmátsom ő előtték, és az én ké-
 „pemben, az ő álhatatosságokat, vitézségeket,
 „nagy sziveket tsudálván, egyfzersmind azt is
 „adja az ő értékekre, hogy én is egyedül tsak
 „a' közönség jova bóldogságában, halzna elébb
 „mozdittásában foglalatoskodom, és olyan re-
 „ményiséggel is vagyok, hogy az egek az én
 „igyekezetemet meg-fogják áldani, és végtére
 „azokat a' Frantziákat, a' kik mindég a' tilztes-
 „ség és a' betsüllet útján jártanak, szerentsésekké
 „fogják tenni.”

Magyar Ország.

Nagy Geresden Febr. 12-ik napján. Ezen folyó hólnapnak 6-ikán, viradóra, éjfélt után két órákor, itt hagyá e' világot ama sok érdemekkel birt Tekintetes és Nemzetes Alsó-Szopori ifjabb *Nagy János* Úr, életének leg kellemetesebb pályájában 37 esztendőskorában. — Meg fosztattak az által egy kedves pár az ő szerető párjától — egy pár magzat bölts nevelő attyától — több Nagyságos Uri Familiák igen kedvelt Fiskálisoktól — többen értelmes Tanátsadójtól. — Tsorba esett a' tudós Hazafiaknak derék soránn — tsorba a' *Magy. Kurir* okos Olvasóinak számánn. Meg hidegedett teste, a' következett 8-ik napján ezen hólnapnak, számos Uri Hazafiaknak jelenléteben igen tilztességessen el termettetett. — Minekelötte pedig e' meg lett vólna, elébb a' *Sárvári* várban, a' hol ezen bóldogúlt Úr, mint a' Genuai Uraságoknak is Fiscalissa, lakott; az udvarra kitétetvén a' test, egy prédikátzió és egy bútsúztató tartatott. Az elsőt Tilzt. *Berki N. N. Simonyi* Evang. Prédikátor, az utólsót pedig *Bellitz Jónás* Nagy Geresdi Urak tartották.